

Til

Lid Gard

Mykingvegen 160
N-5913 EIKANGERVÅG

Att.: Even Askeland

Deres ref.:

Vår ref.: TTO

21. desember 2020

Plan for anlegg og drift av planeringsfelt

Områdebeskrivelse

Det dreier seg et område på til sammen ca 4 dekar på gnr 211/5 i Alver kommune. Dette er en utvidelse av en tidligere godkjent tipp, jfr administrativt vedtak fra 20.05.2020, Saknr: 532/20.

Området er uregulert, og avsatt til LNF i kommuneplanens arealdel. Tidligere omsøkt areal er omkring 5 dekar, og totalt areal blir nå ca 9 dekar.

Hele utvidelsen består av full- og overflatedyrka jord, og hensikten med utvidelsen er todelt. Først og fremst er det tjenlig å få til en bedre tilpasning til eksisterende terreng, og unngå bratte skråninger. Derneft vil det være fordelaktig, med tanke på drenering, å heve terrenget nede på myrflaten. Da kan en snu avrenningen mot nord og aust, i stedet for mot vest slik den går i dag. I vest ligger utløpet høgt i forhold til overflata, og gir vanskelige avrenningsforhold.

Bilde 1: TIPP 1 sett fra nord, haust 2020. Foto: NLR Vest

Prosjektbeskrivelse

Formålet med tiltaket er å oppgradere området til lettbrukt, velarrondert fulldyrka jord gjennom planering og terrengheving med tilkjørte jordmasser. Oppe i skråningene vil en få djupere jord og bedre terrengforhold, på flatene oppnår en bedre dreneringsforhold. Tiltaket er dermed i tråd med arealformålet i kommuneplanen.

Gjennomsnittlig fyllhøyde vil være mindre enn 3 meter, og totalt volum på tilkjørte masser vil være omkring 8 000 m³.

MILJØHENSYN

Forurensa masser og fremmede arter

Det skal kun kjøres inn reine jord- og steinmasser, uten forurensing og fremmede arter. Det understrekes likevel at på areal med intensiv grasdyrking vil ondarta ugras være mulig å kontrollere, jfr. miljødirektoratets rapport "Handtering av løsmasser med fremmede, skadelige plantearter" fra 2018.

Kulturminner og miljøverdier.

Det er ikke registrert fredede kulturminner på, eller i umiddelbar nærhet av prosjektområdet. Det er registrert 2 rødlista arter på naboeiendommen i aust, og det dreier seg om enkeltobservasjoner av stær (*Sturnus vulgaris*) og vipe (*Vanellus vanellus*). Begge er hjemmehørende i kulturlandskapet, og tiltaket vil ikke være til fare for disse. Utover dette er ikke registrert andre særlige miljøverdier inne på feltet.

Avrenning, bekker og vassdrag

Feltet drenerer nå sør-vestover mot et større fulldyrka areal. Her er det dårlige dreneringsforhold, og det er ønskelig å snu fallretningen for å utnytte nyetablert hovedutløp under gårdsveien og mot bekk i vest. Dette er en større bekk, med et omfattende nedslagsfelt, og 4-5 dekar ekstra vil ikke kunne ha målbar effekt på samla vassføring. Drensvatnet vil tilslutt ende opp i Liavatnet som før.

Det er ikke mulig å eliminere alt av partikkelavrenning fra et planeringsfelt, og en må derfor fokusere på begrensende og avbøtende tiltak. I dette tilfellet vil det dreie seg om plastring av voller og veier, grusfilter over botndren, og bruk av vegetasjonssoner. Når avrenning går til vegetasjonssoner, vil en kunne oppnå effektiv rensing av partikler, jfr Bioforsk rapport nr 22/2007 *Vegetasjonssoner bidrar til renere vann i vassdrag og innsjøer*. Denne fastslår at "vegetasjonssoner er effektive til å holde tilbake jord og næringsstoffer i overflateavrenning fra landbruket.". Rapporten viser til at renseeffekten kan være opptil 97 % for partikler, og anbefaler at vegetasjonssoner får en bredde på 5-10 m. I dette tilfellet vil vegetasjonssonene være mye breiere.

Annet

Et annet enkelt og svært effektivt tiltak for å redusere avrenning er å så til planeringsfeltet med f.eks. raigras underveis i arbeidet. Det vil både redusere avrenning og begrense oppslag av ugras, og feltet vil se mer tiltalende ut for naboer og forbipasserende.

Ras og utgliding

Fyllhøyden er begrenset til under 3 meter. Mot sør vil massene holdes på plass av en flomvoll/driftsvei, og i de andre retningene er feltet rammet inn av terreng og gårdsvei. Det er dermed ingen risiko for ras eller utgliding.

Landskap

Tiltaket vil medføre mindre endringer i landskapet. Et brattlendt og kupert jordbrukslandskap erstattes av et åpnere og slakkere landskap. Planeringen skal avsluttes mot eksisterende terreng med slake kanter og mjuke overganger.

DRIFT

Planeringsfeltet vil anlegges og drives i tråd med "Tekniske retningslinjer for anlegg, drift og vedlikehold av planeringsfelt" fra 1989, samt i tråd med faglige tilrådinger fra håndboka "Jordmasser – fra problem til ressurs" fra 2018. Driften av tippen og inntransport av masser skal skje i regi av Frode Haugsvær Maskin AS, org.nr 985 442 320. Firmaet har erklært ansvarsrett for drifta av tippen.

FERDIGSTILLING

Jordkvalitet

Arealet skal ferdigstilles til fulldyrket jord iht. krav i arealklassifiseringssystemet AR5, punkt 4.7 *Jordbruksareal på påfylte masser*. Topplaget skal – så langt det er mulig, i tillegg ha en kvalitet som er i tråd med anbefaling i faglig veileder fra NLR/NIBIO *Jordmasser – fra problem til ressurs (side 65)*

Drenering

Det har lite for seg å lage en svært detaljert grøfteplan planeringen er ferdigstilt. Et fremtidig dreneringssystem har som regel tre faste hovedelementer; avskjæring, terrengforming og bruk av drenerende undergrunnsmasser. I tillegg suppleres dette med rørgrøfter etter behov.

Avskjæring

Nedbørsfelt utenom selve planområdet er svært lite, og avskjæring er dermed ikke nødvendig.

Terrengforming

Terrenget bør i størst mulig grad formes slik at det gir mulighet for overflateavrenning. I dette tilfellet vil terrenget få ny helningsretning nordover mot et nyetablert hovedutløp.

Drenerende undergrunnsmasser

Dersom en får etablert et sammenhengende sjikt av drenerende masser er det fullt mulig å unngå grøfting, ev supplere med enkelte rørgrøfter etter behov.

Når det, som her, dreier seg om en flate med djup myr, og det ganske sikkert også vil bli kjørt inn en del torvjord, kan breie, steinsatte kanaler (som også kan brukes som veier) være en mer effektiv og varig drenering enn rørgrøfter.

Eventuell nødvendig tilleggsgrøfting vil bestå av rørgrøfter, fagmessig anlagt etter egen plan.

ANLEGGSTART OG TIDSRAMMER

Anlegget har startet opp, og det aller meste av sprenging og innkjøring av masser til den godkjente delen er allerede ferdig, og deler av området er klart til tilsåing til våren. Det utvidete området er tenkt startet opp våren 2021, og det er grunn til å tro at det skal kunne fylles opp samme år. Deretter må tippet få anledning til å sette seg og tørke ut før arbeidet med ferdigstilling til jordbruksformål kan ta til. Arbeidet med ferdigstilling bør helst gjøres utenom den mest nedbørrike tiden i vinterhalvåret. I beste fall kan tippet være helt ferdig i løpet av sommeren 2022.

Innkjøring av masser vil kun foregå på ukedager, og i tidsrommet mellom kl. 08.00 og 16.00. Arbeide inne på tippet (flytting av jordmasser e.l.) vil kunne komme til å foregå frem til kl. 19.00 på ukedager, og mellom kl. 08.00 og 16.00 på lørdager.

AVKJØRING OG TRAFIKALE HENSYN

Innkjøring av masser vil foregå på Mykingveien, og en vil benytte eksisterende avkjørsel som kun går til denne eiendommen. Innkjøring sørfra vil måtte gå forbi Eikanger skole, og transportør må da ta hensyn til det.

HENSYN TIL NABOER

Feltet ligger ca 100 meter fra nærmeste nabo, (gnr 211/20) som bør informeres om tiltaket. Resten av naboene i sør ligger skjermet av terreng, og vil ikke oppleve særlige ulemper.

AVTALER

Entreprenør og grunneier vil inngå skriftlig avtaler i tråd med tilråding i håndboka "jordmasser – fra problem til ressurs".

Norsk Landbruksrådgiving Vest SA

Trygve Torsteinsen